

**Právnická fakulta Masarykovy univerzity
a
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy**

si Vás dovolují pozvat na odbornou konferenci s názvem

NOVELA ZÁKONA O VYSOKÝCH ŠKOLÁCH

které se uskuteční **8. a 9. září 2016 v Brně**
na Právnické fakultě Masarykovy univerzity

Konference je realizována v reakci na přijetí zákona č. 137/2016 Sb., který je dosud největší novelou současného zákona o vysokých školách, a který nabývá účinnosti k 1. září 2016. Jejím cílem je poskytnout akademické veřejnosti, zejména pak zástupcům vedení vysokých škol a fakult, informace o nejdůležitějších dopadech novely, a to zejména v oblasti právní a v oblasti zajišťování kvality vysokoškolského vzdělávání.

Na konferenci vystoupí **odborníci působící ve vysokém školství, zejména právníci, a zástupci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy**. Úvodního slova se ujme ministryně školství, mládeže a tělovýchovy **Kateřina Valachová** a rektor Masarykovy univerzity **Mikuláš Bek**.

Odborný garant konference **JUDr. Veronika Kudrová, Ph.D.**

Masarykova univerzita, Právnická fakulta

Veveří 70, 611 80 Brno, Česká republika

T: +420 549 49 1211, E: info@law.muni.cz, www.law.muni.cz

Bankovní spojení: KB Brno-město, ČÚ: 85636621/0100, IČ: 00216224, DIČ: CZ00216224

V odpovědi prosím uvádějte naše číslo jednací.

Pár slov k novele

Podstatné změny ve fungování vysokého školství byly očekávány při nejmenším od roku 2008, v němž byly představeny výchozí teze zpracované v tzv. bílé knize terciárního vzdělávání. Ze záměru přijmout zcela nový zákon o vysokých školách se postupně stal záměr přijmout pouze novelu stávajícího zákona a z širší zamýšlených témat postupně vymizela některá dříve avizovaná, mezi nimiž, bohužel, i téma zcela zásadní, a to financování vysokého školství. Podstatným způsobem v čase se proměňující novelizační teze, záměry i ustanovení konečně vyústily v zákon č. 137/2016 Sb., přijatý na jaře roku 2016. Jeho účinnost, a s ní i řada nových požadavků, je stanovena na 1. září 2016.

„Nejrevolučnější“ změnou, kterou novela přináší, je jistě nový koncept zajišťování kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností, v němž je dosavadní odpovědnost státu v podstatě přenesena na vysoké školy, zejména veřejné, a s ním související otevření prostoru pro vnitřní dohled nad zajišťováním kvality vzdělávací činnosti navázaný na institucionální akreditaci. Nejen v důsledku toho novela mění určité parametry, zejména pak kompetence a částečně i okruh, orgánů veřejných vysokých škol a jejich fakult, v odpovídající míře též státních. Změnám se ve lhůtě jednoho roku (pro předložení k registraci) budou muset přizpůsobit i vnitřní předpisy, zejména pak statuty vysokých škol. S účinností statuty provedených změn se pravděpodobně změní i rozsah dosavadní autonomie fakult, čemuž zákon poskytuje prostor novým zněním ustanovení § 24 zákona o vysokých školách.

Novela přináší i nemalé množství více méně dílčích změn, z nichž mnohé cílí na odstranění či alespoň zmírnění dosud vnímaných nedostatků, kterými jsou například složitý a mnohoznačně interpretovatelný systém poplatků spojených se studiem nebo absence legální možnosti vyžadovat poplatky za nostrifikace či habilitační či „profesorské“ řízení. Též zařazuje vysoké školy mezi ostatní orgány moci veřejné, které se při své převažující rozhodovací činnosti, přesněji při vydávání správních rozhodnutí o studentech a uchazečích, řídí ustanoveními správního řádu, což s sebou přináší mnohé výzvy, ale i výhody a rizika.

Nová právní úprava bere v úvahu také změny ve společenském či právním vnímání vysoké školy jako subjektu veřejné správy, pro který platí, že musí být nestranný, otevřený a ve své činnosti co nejvíce transparentní, a tím i kontrolovatelný, mimo jiné též veřejností. Tomu odpovídají nově stanovené požadavky na zveřejňování nejrůznějších informací, jako i v konečném důsledku prakticky nevyhnutelné zveřejňování závěrečných prací, nebo nově „zřízené“ registry. Uvědomuje si však také specifika vnitřního prostředí vysokých škol a otevírá cestu k využívání elektronických komunikačních prostředků v míře dosud

v právním řádu neexistující, alespoň pokud jde o nízké požadavky na technické či právní nároky v kontextu možných právních důsledků.

To vše v době, kdy prostředky vynakládané na financování vysokých škol průběžně klesají, zatímco celkové nároky na vysoké školy, a to i bez změny právní úpravy, stoupají.

Pro rozhodovací činnost vysokých škol, zejména tedy pro vydávání správních rozhodnutí, je pak navíc typické, že se jedná o činnost velmi rozsáhlou, právně poměrně složitou, a přitom „kvalifikačně“ se vymykající jinak běžnému standardu správních orgánů – zatímco státní úředníci nebo úředníci územních samosprávních celků povinně absolvují příslušná školení, zejména právní, a to ze zákona, organizovaně a v podstatě kontinuálně, zaměstnanci vysokých škol takovou možnost převážně nemají. Metodické vedení jim pak mnohdy poskytují příslušní proděkani či prorektoré, kteří sami právním vzděláním či zkušenostmi s vydáváním správních rozhodnutí nedisponují. Vcelku nezaviněně se pak odpovědní zaměstnanci, a s nimi i vysoké školy samotné, nikoli výjimečně ocitají v situaci, kdy se dopouštějí chyb, mnohdy i nezákonností, čímž nejen, že nevykonávají veřejnou správu způsobem, který je od nich společností legitimně očekáván, ale též se v důsledku toho vysoké školy stále častěji stávají žalovanými před správními soudy či potencionálními „plátcí“ náhrady za způsobenou újmu. Množství soudních sporů, v nichž jsou žalobci nezřídka úspěšní, výše uvedené prokazuje.

To vše nezbytně vede k závěru, že vysoké školy potřebují a zaslouží si podrobnější a kvalifikovanější informační zázemí, které jim má poskytnout mimo jiné tato odborná konference. Jednotliví vystupující jsou proto osobami, které dané dílčí problematice velmi dobře rozumí, přehled informací o nich je toho ostatně důkazem.

Brno, 1. 7. 2016

Veronika Kudrová

Podrobné informace jsou dostupné na webu konference novelazvs.law.muni.cz.

Přihlášení na konferenci je možné do 31. 8. 2016 elektronicky prostřednictvím přihlašovacího systému <http://novelazvs.law.muni.cz/content/cs/prihlaska>. Zejména v průběhu přihlášení lze položit dotazy pro vystupující.

Nejpozději ke stejnému datu je nezbytné uhradit **konferenční poplatek**. Upozornujeme, že počet účastníků konference je s ohledem na prostorové možnosti omezen.

Masarykova univerzita, Právnická fakulta

Veveří 70, 611 80 Brno, Česká republika

T: +420 549 49 1211, E: info@law.muni.cz, www.law.muni.cz

Bankovní spojení: KB Brno-město, ČÚ: 85636621/0100, IČ: 00216224, DIČ: CZ00216224

V odpovědi prosím uvádějte naše číslo jednací.

